Jaargang 1915 Dinsdag 25 Mei No 41

VORDENSCHE COURANT

Nieuws- en Advertentieblad.

Abonnementsprijs f 0.90 per half jaar, franco per post. Advertenties 1—5 regels (garmond) 30 cent, elke regel meer 6 cent. Handelsadvertenties 5 cent per regel; minimum 30 cent.
Advertenties, welke geen plaatselijk karakter dragen, worden slechts voor onze tien edities aangenomen. De prijs bedraagt 10 ct. per regel, handelsadvertenties 8 ct. per regel.
Viermaal plaatsen wordt driemaal berekend.
Voor adverteeren bij abonnement vrage men de condities.

BUREAU
te LOCHEM
WAL A 106.
Verschijnt Dinsdag en Vrijdag.

Advertenties kunnen worden ingezonden tot Maandag(Donderdag)-middag 5 uur. Ingezonden stukken, berichten enz. vóór Maandag-(Donderdag)middag 2 uur. Alles te adresseeren aan het Bureau van dit blad te Lochem, of aan de plaatselijke agenten.

BUITENLAND

De Italiaansche regeering liet Zondag door haren gezant te Weenen, den hertog van Avarna, aan de Oostenrijk-Hongaarsche regeering verklaren, dat Italië zich van Zondagnacht 12 uur af met Oostenrijk-Hongarije op voet van oorlog zou bevinden.

Een Pinksterboodschap!

Men kan het zich nog altijd niet begrijpen, dat het Italiaansche volk aldus moedwillig over zichzelf de rampen van den oorlog brengt.

Maar neen — het volk wenschte den oorlog niet. Doch het werd stelselmatig misleid en opgeruid, zoodat het zich nu als in een roes bevindt en meent ten strijde te trekken voor de „eer" van het land, voor de „bevrijding" van „onderdrukte" rasgenooten, voor de „vrijheid" van Europa enz.

En het vergeet, dat het in de eerste plaats offers zal moeten brengen ten bate van anderen!

Italië heeft zich verkocht aan de Entente. Reeds op 26 April, zoo deelt de „Idea Nazionale" mede, onderteekende de Italiaansche regeering een verbintenis, om binnen een maand aan de zijde der bondgenooten aan den oorlog deel te nemen.

Daarvoor is aan Italië beloofd — het is goed riemen snijden van andermans leer! —: Trentino, Triëst, Istrië, Dalmatië, erkenning van de bezetting van Walona en van zijn belangen in Zuid-Albanië, verder de vrije hand in de Adriatische Zee, grenswijzigingen in Tripoli zoowel aan den kant van Tunis als van Egypte en stukken van Klein-Azië.

Italië sloot zich verder ook aan bij de overeenkomst van 4 September 1914, volgens welke geen der geallieerden afzonderlijk vrede mag sluiten.

Het land heeft zich alzoo met handen en voeten gebonden aan de Entente overgegeven.

En onderwijl dit alles bekonkeld werd, zetten de Italiaansche diplomaten de onderhandelingen met Oostenrijk-Hongarij voort! Totdat eindelijk het masker kon worden afgeworpen . . . . .

Duitschland staat natuurlijk aan de zijde van zijn bondgenoot.

„De Italiaansche regeering — aldus meldt een officieel telegram uit Berlijn — heeft door dezen ongemotiveerden aanval tegen de Donaumonarchie ook het bondgenootschap met Duitschland zonder recht of grond verscheurd.

De band van trouw tusschen Oostenrijk-Hongarije en het Duitsche rijk, die door wapenbroederschap nog hechter werd, is door het afvallen van den derden bondgenoot en zijn overgang naar het leger hunner vijanden ongedeerd gebleven.

Vorst von Bülow kreeg derhalve last, evenals de Oostenrijk-Hongaarsche gezant, baron Macchio, om Rome te verlaten".

De algemeene mobilisatie werd in Italië tegelijk met de oorlogsverklaring aan Oostenrijk-Hongarije afgekondigd. Het grootste deel van leger en vloot was trouwens reeds lang gemobiliseerd.

Het spel van moord en doodslag, van vernieling en plundering kan dus ook in dit deel van het verdwaasde Europa een aanvang nemen, is waarschijnlijk reeds begonnen.

Va banque!

De Oorlog.

Op het Westelijk front gaan de bondgenooten gestadig voort met het afknabbelen der vijandelijke stellingen. Oogenschijnlijk moge dat op de Duitsche posities geen grooten invloed hebben, het is toch de vraag, of het verlies van een linie loopgraven hier, een heuvel daar en een rivier- of kanaaloverganggindsdenweerstand der Duitschers niet zoodanig zal verzwakken, dat op een gegeven oogenblik een groote doorbraak van hun stellingen plaats heeft. Want men moet niet vergeten, dat de strijdmacht van Franschen, Engelschen en Belgen thans vermoedelijk grooter is dan die der Duitschers, terwijl de laatsten door de verschijning van een nieuwen vijand — Italie — hun nog aanwezige reserves grootendeels elders zullen moeten gebruiken.

Want ook In het Oosten kunnen geen troepen gemist worden, daar de Russen opnieuw tot het offensief zijn overgegaan. De oorlogscorrespondent der „Reichspost" meldt hieromtrent, dat de Russen daartoe nieuwe sterke strijdkrachten doen aanrukken uit de reserves van Warschau, Ivangorod en Lublin. De vijand ontwikkelt vooral groote bedrijvigheid tegen het Lysa Gora-gebergte en in Russisch Polen.

In het Oostenrijk-Hongaarsche hoofdkwartier ziet men de zaken echter optimistisch in. Men meent, dat de reusachtige verliezen, door de Russen in Galicië geleden, zelfs uit het onuitputtelijk lijkende Russische menschenreservoir niet vaak meer kunnen worden aangevuld, en dat het vermogen der Russen, om overwinningen te behalen, is uitgeput.

De tijd zal 't leeren!

Allerlei berichten.

Een Parijsch dagblad is tot de ontdekking gekomen, dat er in Frankrijk wel 10 dorpen zijn, waar de naam Duitschland voorkomt, zooals Allemagne, l'Allemande, Les Allemands. In het departement Gironde is zelfs een plaatsje dat Berlin heet, en in Savoye een gehucht met den naam Boche (de tegenwoordige toenaam der Duitschers in Frankrijk, overeenkomende met ons „Mof"). Men vindt het vreeselijk, dat het arme Fransche volk in deze dagen nog zoo vaak en op deze wijze aan Duitschland herinnerd wordt!

Op een schriftelijke vraag van een lid van het Lagerhuis heeft Primrose, de onderminister van buitenlandsche zaken, geantwoord, dat de Engelsche regeering zich, door tusschenkomst van de Amerikaansche gezanten te Londen en Berlijn, tot de Duitsche regeering had gewend, met het verzoek de 39 Engelsche officieren niet meer in afzonderlijke gevangenschap te houden, nu uit het rapport van Lowry was gebleken, dat de gevangen Duitsche duikboot-officieren en -manschappen goed werden behandeld. Het antwoord was geweest, dat de Engelsche officieren naar hun vorige kampen teruggebracht zouden worden, zoodra de duikboot-bemanning niet meer afzonderlijk gevangen werd gehouden.

Volgens de „Frankf. Ztg" zijn in Duitschland en Oostenrijk-Hongarije thans 1 007.000 Russische krijgsgevangenen; in Duitschland bovendien ongeveer 254 000 Fransche, 24.000 Engelsche en 40 000 Belgische. Het gezamelijk aantal krijgsgevangenen bedraagt 1.386 000.

Sedert het offensief der Duitschers en Oostenrijkers in West-Galicië, dat op 1 Mei is begonnen bedragen de Russische verliezen volgens hooggeplaatste officieren — zoo meldt het „Berliner Tageblatt" — 300,000 man aan gevangenen, gewonden en dooden. Van Russische zijde wordt medegedeeld, dat Duitschers en Oostenrijkers de drie eerste weken van Mei 400000 man verloren hebben.

In Londen blijven de vleeschprijzen op alarmeerende wijze stijgen, wijl er niet genoeg aanvoer is. Dit hangt vooral samen met het feit, dat voor de legers te velde zoo veel vleesch noodig is, terwijl er een tekort is aan laadruimte voor den vleeschaanvoer van overzee.

Het „Boekarester Dagblad" verspreidt het gerucht, dat het Russische pantserschip „Panteleimon", metende 12,780 ton, ter hoogte van Midia in de Zwarte Zee met 1400 man gezonken. Het schip had een troepentransport aan boord en werd getorpedeerd. Van de opvarenden zou niemand gered zijn.

Het „Journal des Débats" beweert uit vo strekt vertrouwbare bron te weten dat de Duitsche kroonprinses van haar echtgenoot wil scheiden en naar Rusland gaan, om bij haar moeder grootvorstin Anastasie, de zuster van grootvorst Nikolaas, te gaan wonen.

Het resultaat der oproeping van lord Kitchener voor 300.000 recruten is, naar de „Times" meedeelt, erg dun geweest. Men hoopt nu in Engeland dat het na Pinksteren beter zal gaan.

De Fransche barkas „St. Juste Aragon" is bij Darmouth tengevolge van een ontploffing gezonken. Van de 13 koppen tellende bemanning werd alleen de kapitein gered.

Naar „Stockholm's Dagblad" verneemt, zou de ontploffing, welke onlangs een groote kruitfabriek bij Petersburg verwoestte, aan revolutionair opzet te wijten zijn geweest. De schade is reusachtig en 1500 werklieden verongelukten.

In Oostenrijk-Hongarije zijn nu de landstormplichtigen van 18 en van 43—50 jaar opgeroepen. Over hun uitmonstering en de indeeling voor werkelijken dienst zal later beslissing worden getroffen.

De Tsaar heeft een besluit uitgevaardigd, dat aan alle Russen, die vrij zijn van den krijgsdienst en aan allen, die tot de ongeoefende landstorm behooren een oorlogsbelasting oplegt die 18 jaren lang moet worden betaald naar verhouding van het inkomen, en gemiddeld 6 per 1000 van het inkomen zal bedragen.

De Deutsche Wehrverein heeft een motie aangenomen, waarin wordt verlangd, dat de toevoer van wapenen en andere oorlogsbehoeften uit Amerika zooveel mogelijk met geweld verhinderd, dat de uitvoer van waren, die Amerika alleen uit Duitschland kan krijgen, verboden en de invoer van Amerika in Duitschland zooveel mogelijk beperkt worde. Als bemiddelaar voor den vrede worde de president der Vereenigde Staten met allen nadruk afgewezen.

Italië.

Uit de rede, door Salandra Donderdag in de Italiaansche Kamer gehouden, nemen we het volgende brokstuk over:

„Het ultimatum, dat Oostenrijk-Hongarije in het jaar 1914 tot Servië richtte, vernietigde met een enkelen slag het resultaat van onze voortdurende pogingen en schond hiermede het verdrag, dat ons aan Oostenrijk-Hongarije bond. Het schond dit verdrag, doordat het naliet vooraf met ons een overeenkomst te treffen, ons geen enkele mededeeling over de richting, die het wilde inslaan, deed en doordat het er op uit was het bestaand systeem van territoriaal bezit en invloedssphéren, zooals zich dit op het Balkanschiereiland gevormd had, in ons nadeel te wijzigen. Maar meer nog dan een of ander punt van het verdrag werd de geheele geest, welke het ademt, geweld aangedaan. Want, toen in de wereld de verschrikkelijke oorlog ontketend werd, geheel in strijd met onze belangen en onze gevoelens, werd 't evenwicht verstoord, hetwelk juist door ons verbond gewaarborg moest worden en onweerstaanbaar drong zich het probleem, hoe Italië's nationale belangen te handhaven, aan ons op. Maar niettemin wijdde zich de regeering geduldig maandenlang geheel en al aan de taak, om een overeenkomst te vinden, waardoor het verbond zijn recht van bestaan, dat het verloren had, weder teruggegeven kon worden. Deze onderhandelingen moesten intusschen beperkt worden, niet slechts met het oog op den tijd, maar ook in verband met de waardigheid, de eer en de belangen van ons land. Dientengevolge en om het hoogste doel te blijven nastreven, zag de koninklijke regeering zich gedwongen den 4den Mei aan de Oostenrijk-Hongaarsche regeering mede te deelen, dat zij alle voorstellen betreffende een overeenkomst introk, het bondsverdrag opzegde en zich volkomen vrijheid van handelen voorbehield."

* * *

Tegen het verwijt, dat Oostenrijk-Hongarije Italië niet op de hoogte bracht van het ultimatum aan Servië, en daardoor een punt van het bondsverdrag schond, merkt de Berlijnsche „Lokal Anzeiger" het volgende op:

Salandra schijnt er in het geheel niet meer aan te denken, dat, toen Italië op het drijven van Engeland en Frankrijk tegen Turkije optrad, ook van dit voornemen Duitschland noch Oostenrijk-Hongarije op de hoogte waren gebracht. Toen moest ons zelfs duidelijk worden gemaakt, dat in dit verzuim een bijzondere attentie jegens den Driebondgenoot moest worden gezien, dien men om zijn goede betrekkingen met Turkije zoogenaamd onaangename besluiten wilde besparen.

En de Weensche „Reichspost" schrijft:

Wanneer Italië werkelijk gerechtigd was zich in zijn zedelijke gevoelens gekwetst te toonen over de voorgegeven bondsbreuk en het ontketenen van den wereldoorlog, door Oostenrijk-Hongarije, als Salandra pathetisch schetst, dan had het nooit den wensch mogen te kennen geven naar grondgebied van Oostenrijk Hongarije, maar onmiddellijk den oorlog moeten verklaren.

Er valt niets meer te verhelen of te verontschuldigen, aldus vervolgt genoemd blad. Italië dat aan onze en aan Duitschland's trouw aan het bondgenootschap zijn tegenwoordige grootheid dankt, ging, toen het ons door vijanden overvallen zag, van den Driebond naar de Tripie Entente over, verplichtte zich tot een oorlog tegen zijn bondgenooten en bereidde dien voor, terwijl het tegenover ons nog als tegenover bondgenooten handelde. De Romeinen spraken van Punische trouw; dit woord is thans verouderd, de wereld zal later van „Italiaansche trouw" spreken.

Te Berlijn werd de beslissing van het Italiaansche parlement met groote gelatenheid afgewacht. Men hoorde overal zeggen: Er is al veel te lang gesoebat. — Laten ze nu in plaats van d'Annunzio eindelijk eens hun kanonnen het woord geven.

Het „Berl. Tagebl." schrijft: Toen tegen het eind van Juli de volken voor den oorlog stonden, is aan Jules Cambon, toen Fransch gezant te Berlijn gevraagd, waarom Frankrijk zich genoodzaakt zag met Rusland samen te gaan. Cambon moet toen hebben geantwoord: „omdat wij geen Italianen zijn". Italië, dat met zijn bondgenooten niet is meegegaan, zal nu tegen hen van leer trekken, want het hoopt het van alle kanten aangevallen Oostenrijk-Hongarije den dolkstoot in den rug, die een geliefde wijze van vechten in het Zuiden is, te kunnen toebrengen. Wij zijn geen Italianen, en daarom zal Italië ook Duitschland op zijn weg vinden.

Wij gelooven niet — besluit het blad — dat het volk, 't welk onder zulke leiding en onder zoo boosaardige en geweetenlooze aansporingen zich in het geschutvuur stort, lang bevangen zal blijven in den waan, waarin men het thans heeft verstrikt. De vereenigde legers van Duitschland en Oostenrijk-Hongarije zullen er voor zorgen, dat het ontwaken bespoedigd wordt.

De Parijsche bladen noemen het besluit van Italië het natuurlijk gevolg van de vriendschappelijke politiek tusschen Italië en Frankrijk, de overeenkomsten betreffende de Middellandsche Zee, waarvoor in 1898 door Delcassé en Barrère de basis is gelegd en de ontrouw van Oostenrijk, dat in gebreke bleef de verplichtingen van zijn bondsverdrag na te komen, waardoor zijn bondgenoot gedwongen werd dit verdrag op te zeggen. Het was onvermijdelijk, dat Italië zich zou scharen aan de zijde van de naties, die voor 't recht strijden, dat op zoo misdadige wijze geschonden is door Duitschland en Oostenrijk. De moreele beteekenis van de zaak, welke de Triple Entente verdedigt, treedt door dit bewijs van adhaesie schitterend aan het licht.

De bladen wijzen er verder op, welk een bedreiging het verschijnen van 1½ millioen bewonderenswaardig geoefende manschappen op het oorlogstooneel voor Duitschland en Oostenrijk vormt en hoe tevens de economische isoleering van deze mogendheden volkomen wordt.

Volgens de „Korr. Norden" veroordeelt de groote pers in Denemarken „de heerschappij van het gepeupel in Italië, dat het land zulk een verachtelijk besluit heeft doen nemen," op de scherpste wijze. In een hoofdartikel in „Politiken" wordt gezegd: de verklaringen van den Duitschen Rijkskanselier en van graaf Tisza moeten elk koel denkend beoordeelaar hebben overtuigd van de hoogstaande en eerlijke bedoelingen der Midden-Europeesche mogendheden jegens Italië.

Aan de „Tägl. Rundschau" wordt uit Zürich gemeld, dat de stemming in Duitsch Zwitserland ernstig, doch onveranderd gunstig is voor de staten in Centraal Europa. Men gelooft niet dat het ingrijpen van Italië in strategischen zin invloed zal kunnen uitoefenen op het verloop van dezen oorlog.

In Duitsche bladen kan men verlei beschouwingen lezen over de economische en geldelijke zwakheid van Italië, waarbij dan ten eerste wordt gewezen op de voedingsmoeilijkheden der laatste maanden die immers herhaalde malen tot oproer aanleiding gaven; voorts op de sommen gelds die Italië's luxe-paard, de Lybische kolonie, verslindt en eindelijk op den over 't geheel zwakken toestand der Italiaansche schatkist, die nog verergerd is door het ophouden van den goudstroom, welke telken jare de naar Italië reizende vreemdelingen in dat heerlijke en aan kunstschatten zoo rijke land binnen brengen. Op dit alles wordt trouwens nu niet voor 't eerst gewezen, want reeds in September van het vorige jaar schreef men uit Rome aan het „N. v. d. D." dat redenen van dezen aard de onmiddellijke deelneming der Italianen verhinderden, maar men kan immers wel aannemen, dat ook in dit opzicht voorbereidende maatregelen getroffen zijn en dat Engeland beloofd heeft ook dezen nieuwen bondgenoot financieel en economisch op de been te houden, juist zooals de rijke Britten dit met Rusland doen.

Pecksniff.

De „Times" heeft een prachtig hoofdartikel over Italië, dat „aan zijn beste natuur trouw is gebleven door het zwaard te trekken in de zaak van Europa's vrijheid".

Maar, zegt het blad, Italië zal niet alleen voor Europa vechten, het vecht ook voor zich zelf (O zoo)! Het vecht voor zijn recht om zich naar zijn ingeboren geest en rijke tradities te ontwikkelen. Het recht „om te ontkomen aan de heimelijke slavernij van het Duitschdom, dat was begonnen zijn edelste gaven te knechten en te benevelen". In het Duitsche plan lag het, Italië te maken „tot een commercieele en politieke provincie van een herboren Heilig Romeinsch Rijk van Duitsche sprake".

Na deze pracht tirade verkondigt het Britsche jingo blad dan nog de enormiteit, dat Duitschland alle moeite gedaan heeft, om een schikking tusschen Oostenrijk en Italië te beletten! Terwijl de heele wereld weet, dat juist het omgekeerde het geval is geweest.

Maar op een leugen meer of minder komt het bij de „Times" niet aan.

De Italiaansche weermacht.

Het leger. In Italië bestaat algemeene dienstplicht. De geheele duur van den dienstplicht, welke op 20-jarigen leeftijd begint, bedraagt 19 jaar. Elke lichting wordt in 3 categoriën verdeeld; de eerste wordt bij het staande leger ingedeeld; de tweede eveneens, doch zonder bepaalden datum van opkomst en de derde welke is vrijgesteld van actieven dienst, bij de territoriale militie. De tweede categorie vormt de aanvullingstroepen. Voor alle wapenen bedraagt de dienstijd bij het staande leger twee jaar, daarna worden de soldaten ingedeeld bij de reserve en blijven daarbij, totdat zij in het geheel acht jaar hebben gediend. Daarna volgt een dienstijd van 4 jaar bij de mobile militie, gevolgd door 7 jaar bij de territoriale militie. De militaire dienstijd eindigt dus op 39-jarigen leeftijd.

In Italië worden bij elk regiment recruten uit alle deelen van het land ingedeeld en de troepen wisselen elke 4 jaar bij brigades tegelijk van standplaats. Een regeling is getroffen, waardoor ten minste de helft der reservisten tevoren heeft gediend bij de afdeeling, waarin zij bij de mobilisatie geplaatst wordt.

Het veldleger bestaat uit 12 legerkorpsen en 3 cavalerie-divisies. Een legerkorps bestaat uit 2 divisies, uitgezonderd het 9e korps, in het district Rome, waaraan een derde divisie is toegevoegd. Een divisie telt 2 brigades infanterie, 2 regimenten met 3 bataljons elk, en een regiment veldartillerie (5 batterijen).

Een divisie telt op oorlogssterkte 14.156 officieren en manschappen, 1399 paarden en 30 kanonnen. Bij een legercorps behooren nog een regiment veldartillerie met 6 batterijen van 6 kanonnen, 2 of 3 zware batterijen, een regiment cavalerie en een regiment Bersaglieri.

Een cavaleriedivisie bestaat uit 2 brigades van 2 regimenten en 2 batterijen.

Elk regiment Bersaglieri (lichte infanterie) bestaat uit 3 bataljons infanterie en 1 bataljon wielrijders, welke laatsten dienen als aanvulling van de cavalerie.

De Alpini zijn grenstroepen, speciaal georganiseerd tot verdediging der naar Italië leidende bergpassen; zij bestaan uit 8 regimenten (26 bataljons) Alpen-infanterie en 2 regimenten van 36 batterijen bergartillerie.

Voorts zijn er 1 regiment artillerie van 8 batterijen, 2 regimenten zware artillerie van 10 batterijen elk en 10 regimenten vestingartillerie.

De genietroepen bestaan uit 6 regimenten: 2 regimenten pioniers, 1 regiment pontonniers, 1 regiment telegrafietroepen, 1e regiment sappeurs en mineurs en 1 regiment spoorwegtroepen.

Verder bestaat een speciale luchtvaartdienst. Italië heeft zoowel luchtschepen als vliegmachines.

De carabiniers vormen een militaire politie. Zij worden uit het leger gekozen en gaan later weder bij de territoriale militie over.

De sterkte van het veldleger bedraagt ongeveer 400.000, de nominale sterkte van de mobile militie 326 000 man. De territoriale militie is zeer talrijk, doch alleen zij, die bij het leger en de mobile militie gediend hebben, zijn geheel bruikbaar.

De laatste maanden had Italië reeds ongeveer 700 000 manschappen onder de wapenen uit de lichtingen 1912, 1913, 1914 en 1915. Bij een volledig mobiliseeren kan het, door het oproepen van de lichtingen 1909, 1910 en 1911 12 legerkorpsen met 37 infanterie-

divisies, 3 cavaleriedivisies en 2 korpsen Alpen-troepen, benevens de noodige artillerie, enz., op de been brengen.

De infanterie is bewapend met het Männlicher Carcano-geweer, een magazijnwapen van 6.5 m.M. kaliber.

De veldartillerie heeft het De Port-kanon, kaliber 7.5 c.M., model 1912.

De vloot.

Misschien bestaat er geen interessanter marine, dan de Italiaansche. In de laatste jaren toch, zijn de Italianen aan het „ophalen" gegaan; de afmetingen der dreadnoughts werden vergroot en de constructie verbeterd; kortom, de gevechtswaarde werd hoog opgevoerd.

De Italianen hebben vooral begrepen, dat de snelheid een zeer groote factor is bij de vloot. Zoo werd in 1914 de kiel gelegd van de super-dreadnoughts „C. Colomb", „M. Colonna", „F. Morosini" en „Carricicolo", ware drijvende vestingen met een waterverplaatsing van 30.000 ton en een bewapening van 8 37½ c.M. kanonnen, 16 15 c.M. en 20 7½ c.M. kanonnen; de „Caio Duilio" en „Andrea Doria", die ook in dat jaar op stapel gezet werden, zijn bewapend met 13 30 c.M., 16 15 en 18 7½.

Gereed zijn de dreadnoughts „Conte di Cavour", „Giulio Cesare" en „Leonardo da Vinci", die behalve lichter geschut, elk nog 13 30 c.M. kanonnen voeren. Hun snelheid bedraagt 23 knoopen, de waterverplaatsing is 22.000 ton. Dan bezit Italië nog de dreadnought „Dante Alighieri" van 1910, 18.400 ton, met een bewapening van 12 30, 20 11.75 en 12 75 c.M. stukken.

De volgende slagschepen maken voorts deel uit van de vloot: „San Giorgio" en „San Marco", 9830 ton; „Pisa" en „Amalfi", 10.118 ton; „Vittorio Emanuelo", „Regina Elena", „Napoli" en „Roma", 12 625 ton; „Benedetto Brin" en „Regina Margherita", 13.427 ton; „Guiseppe Garibaldi", „Varese", „Francesco Feruccio", 7400 ton; „St. Bon" en „Emanuele Filiberto", 9800 ton; „Carlo Alberto" en „Vettor Pisani", 6500 ton, benevens een slagschip van 1892, de „Marco Polo" van 4583 ton.

De „Sicilia" (1891), „Re Umberto (1887), „Sardegna" (1890) en „Dandolo" (1878), zijn oude pantserschepen, die pl.m. 13.500 waterverplaatsing hebben.

Er zijn slechts drie lichte kruisers, n.l. „Quarto", „Nino Brixio" (beide 1911) en de „Marsala" (1912).

Aan pantserkruisers heeft de Italiaansche marine de „Libia", „Calabria", „Puglia", „Elba", „Lombardia", „Etruria", „Liguria", „Etna", „Piemonte" en „Giovanni Bausan", elke laatste de oudste is en in 83 gebouwd werd.

De torpedodienst omvat 8 torpedo-kanonneerbooten, waarvan een aantal als mijnenlegger ingericht zijn; 33 torpedojager, de z.g. „Caccia torpediniere", waarvan sommige een snelheid bereiken van 36 knoopen (gelijk dus de snelste Engelsche torpedojager „Swift"). Zestien van deze snelvarende booten waren in 1914 in aanbouw.

Italië bezit 60 hoogzee torpedobooten, 5 eerste, 14 tweede en 6 derde klasse torpedobooten.

Ook de „Sotto marini" (onderzeeërs) zijn van den allerlaatsten tijd. Er stonden in 1914 8 groote op stapel, die thans dus wel afgeleverd zullen zijn. Behalve deze bestaan er 20 oudere, die nog een waterverplaatsing hebben van pl.m. 800 ton.

De torpedo's bij de Italiaansche marine in gebruik, zijn van Whitehead; de meeste kanonnen zijn van het Elswick-model en verschillen weinig van het Engelsche geschut.

De vloot staat onder commando van een admiraal, die 7 viceadmiraals onder zijn bevelen heeft

Het is natuurlijk nog niet met zekerheid te bepalen, welke rol de Italiaansche marine in dezen oorlog zal spelen. Dat ze voor den vijand een niet te versmaden tegenstander zal zijn, staat echter wel vast. („Telegr.")

Trentino.

Het door Italianen bewoonde gedeelte van Tirol, de z.g. „Trentino", heeft een uitgestrektheid van 6330 vierkante kilometer en ligt als een wig tusschen de Italiaansche provinciën Brescia, Verona, Vicenza en Belluno. Langs een bochtige lijn loopt de politieke grens door de Alpen en Alpendalen over een lengte van 316 kilometer, waarvan 138 langs het gebied van Lombardije (provincie Brescia) en 178 langs Venetiaansch gebied (provincies Verona, Vicenza en Belluno). Het is geheel een bergland, een paradijs voor Alpenjagers, herders, houthakkers en geologen. De hoogste bergtop is de Cevedale, in de Ortler-alpen (3774 meter boven den zeespiegel) Tusschen de hooge bergen liggen de tegen den wind beschutte dalen, waar zoete druiven rijpen en citroen- en olijfboomen groeien. Het Sarca-dal bijv. is één groote tuin. Het getal rijwegen in Trentino, die tusschen prachtige bosschen en rotsgesteenten naar de hooggelegen bergdalen stijgen, is niet groot, maar zij worden voortreffelijk onderhouden en zijn aan toeristen, automobilisten, wandelaars en wielrijders om hun schoonheid bekend. Niet talrijk zijn ook de spoor- en tramwegen van het land. Behalve de Brenner-baan (Zuidbaan), die langs het dal van de Etsch loopt, zijn er nog de spoorlijnen van den Valsugana-spoorweg, de lijn van Mori naar Riva en de electrische tramlijnen Trient—Mezzolombarde—Eles—Male, Dermullo—Mendel en Mendel—Bozen. Alles tezamen niet meer dan een 300 K.M. spoor- en tramlijnen. De bevolking van Trentino omvat, volgens de resultaten van de volkstelling van vijf jaar geleden, 385,000 inwoners, van wie 373,000 Italianen en slechts 12,000 Duitschers. Van die Duitschers zijn er ongeveer twee derde niet uit het land zelf geboortig, dat zijn meest beambten en militairen, die maar bij toeval zich in het land vestigen en er niet blijven. In verhouding tot de uitgestrektheid van het land, is de bevolking niet groot, tusschen de 55 en 60 per vierk. kilometer. Er zijn maar weinig plaatsen met een belangrijk aantal inwoners. Trient, de grootste stad, heeft er met het garnizoen mee, niet veel meer dan 30.000; Rovereto heeft er ongeveer 12,000. De officieele taal van Trentino, dat tot Tirol behoort, is de Italiaansche, maar in hun correspondentie met de autoriteiten te Innsbruck en met de regeering te Weenen mogen de ambtenaren zich van de Duitsche taal bedienen. De stad Trient is de standplaats van een infanterie-brigade en van een vesting-garnizoen. Het divisiecommando is te Bozen. Kerkelijk vormt Trentino een diocees, met den aartsbisschop van Trient aan het hoofd. Het getal gemeenten, waarvan verscheidene slechts twee- of driehonderd inwoners hebben, bedraagt 368. In den provincialen landdag van Tirol is Trentino door 25 afgevaardigden vertegenwoordigd, en in den rijksraad door 9.

De z.g. Duitsche taal-eilanden in het Italiaansche Trentino tellen te zamen circa 5000 inwoners, het daar gesproken Duitsch is een dialect met veel Italiaansche woorden er in. Het gedeelte, dat voor landbouw geschikt is, omvat slechts 1314 vierk. kilometer. Het land was vroeger dichter bevolkt, maar toen het in 1870 en later in 1890 nogmaals een ernstige economische crisis doorleefde, trok een betrekkelijk groot deel der bevolking naar Amerika. In de laatste vijftien jaren zijn echter de agrarische toestanden aanmerkelijk verbeterd, vooral nadat men den wijnbouw tot nieuwen bloei heeft gebracht, en sedert het kweeken van zijderupsen en de vruchtenteelt mede bronnen van bestaan geworden zijn. De bewoners van de hooggelegen bergdalen, meest houthakkers en veeboeren, leiden over 't algemeen maar een kommervol bestaan. Er zijn in Trentino 481 openbare en 16 bijzondere lagere scholen met te zamen 62,000 leerlingen. Bijna alle scholen zijn Italiaansch.

De Balkanstaten.

De Konstantinopelsche correspondent der „N. R. Ct." schrijft uit Boekarest:

„Hier, evenzoo als te Athene, houdt een ieder het oog op Italië gericht, en verwacht men als 't ware van daar het wachtwoord wat te doen. Zoolang Italië onzijdig blijft, zullen zoowel Roemenië als Griekenland ook wel onzijdig blijven, en bijgevolg ook Bulgarije.

Kiest Italië partij, dan zal men, naar alle waarschijnlijkheid, zoowel te Athene als te Boekarest dezelfde zijde kiezen, en zal Bulgarije zich dientengevolge wellicht bij de andere groep der oorlogvoerenden voegen."

(Bulgarije zal zich n.l. nooit, naar de correspondent meent, aansluiten bij de groep, waartoe Griekenland behoort, omdat z'n eenigst streven gericht is op het verkrijgen van Macedonië, dat thans voor een aanzienlijk deel Grieksch bezit is).

De duur van den oorlog.

Alexander Powëll, de correspondent van de „New York World" in het Britsche hoofdkwartier voor Vlaanderen en Zuid-Frankrijk, heeft aan zijn blad een beschouwing van den toestand gezonden, waarin hij o.m. betoogt, dat de oorlog zekerlijk twee jaar zal duren, en niet onwaarschijnlijk zelfs drie of vier jaar. Wel weet hij, dat de bondgenooten het op den duur zullen winnen, doch men moet zich in de Ver. Staten toch geen illusies maken over een korten duur van den oorlog — meent deze correspondent.

Voor het overige prijst de correspondent het Britsche leger in Noord-Frankrijk en Vlaanderen. „Deze krijgsmacht is thans tot het besef geraakt, hoe zwaar de taak is, die haar wacht. Men hoort den Britschen soldaat niet langer „Tipperary" zingen of pochen wat hij doen zal, wanneer hij in Berlijn is. Neen, veeleer bereidt de Engelsche soldaat zich thans met grimmige vastberadenheid voor op „den strijd tegen zijn geduchten, wreeden en vindingrijken tegenstander".

Een Duitsche dame aangehouden.

Met de Insulinde, die Vrijdag 2 April te Padang arriveerde, vertrok uit Nederland ook een Duitsche dame, wier man te Soerabaja werkzaam is.

Zij verliet Duitschland in de hoop, aan boord van een Nederlandsch schip Indië te bereiken, of schoon zij zich zeer wel bewust was van het gevaar, dat zij daarbij liep.

De heer en mevrouw K., die eveneens op reis naar Indië waren, hadden medelijden met de jonge vrouw, namen haar onder hun hoede en troostten haar zooveel mogelijk, wanneer zij schier ziek was van angst, dat zij ten slotte toch aangehouden zou worden.

In het Kanaal werd de Insulinde door een Engelschen en in de Middellandsche Zee door een Franschen kruiser aangehouden en toen dacht de Duitsche dame telkens, dat over haar lot zoo worden beslist, maar na enkele seinen mocht het mailschip den weg vervolgen.

Alles ging verder goed tot Colombo, waar een Engelsche inspecteur van politie aan boord verscheen en den kapitein vroeg, of er zich ook Duitschers onder de passagiers bevonden.

De kapitein moest zijn plicht doen en antwoordde, dat er slechts een Duitsche dame aan boord was, in de hoop dat men haar met rust zou laten.

Die hoop bleek echter ijdel, want de inspecteur aanwoordde, dat hij de instructies van zijn superieuren zou vragen en kwam later met de boodschap terug, dat hij de vrouw moest aanhouden.

De man betreurde het, dat hij hiertoe moest overgaan, maar zeide dat waar de Duitschers ernstig leed gebracht hadden over zooveel vrouwen, er geen reden bestond om medelijden te hebben met Duitsche vrouwen.

Intusschen was de Duitsche dame zoo bevreesd geraakt, dat zij een eind aan haar leven wilde maken, en, hadden de heer K. en diens echtgenoote niet voortdurend op haar gelet, dan zou zij dit zeker hebben gedaan.

Een poosje later werd zij door den inspecteur weggebracht, om in een plaatsje op enkele uren afstands van Colombo te worden geïnterneerd.

De passagiers waren zeer begaan met het vrouwtje, dat snikkend wegging.

Een neutrale aan 't woord.

De „Times" bevatte verleden week een artikel van een neutralen correspondent, die in Duitschland heeft gereisd en thans in het Londensche blad verslag doet van zijn bevindingen.

Hij constateerde bij het Duitsche volk een grimmige vastberadenheid om den strijd te blijven voortzetten, en zich tot het eind alle opoffering te getroosten.

De menschen in Duitschland verlangen — zeker — naar den vrede, vooral in de kringen der zakenlieden en der werkluí; maar niemand gelooft, dat de vrede spoedig zal komen en er is geen sprake van te wijken vóór — „de veiligheid van het rijk is verkregen en de Duitsche natie haar rechtmatige plaats in de wereld heeft doen erkennen."

Wanneer men aan een Duitscher vraagt, hoe hij dat denkt te bereiken, dan wijst hij eenvoudig op de posities, door de Duitsche legers ingenomen, en verklaart dat zij daar zullen blijven, net zoo lang tot de vijanden bereid zijn om een eervollen vrede met Duitschland te sluiten.

Een andere belangrijke mededeeling, die wij in deze Times-correspondentie vinden, is, dat in Duitschland overvloedig voedsel is, en dat nooit het gevaar heeft bestaan dat Duitschland door den honger tot onderwerping zou worden gedwongen. Wel begint er schaarschte te komen aan koffie en rijst, maar Duitschland zal zich daar overheen weten te zetten.

Ook het beschikbare soldatenmateriaal is overvloedig. De militaire hulpbronnen van Duitschland zijn nog altijd enorm; het vertrouwen in de eindoverwinning bleef er ongeschokt.

De neutrale reiziger had verder nog kunnen constateeren, dat Duitschland voorloopig beschikt over voldoende voorraden koper en andere metalen voor den aanmaak van schietvoorraad.

Wel dreigt op den duur schaarsche te aan grondstoffen voor verschillende takken van industrie.

Een eensgezind volk.

G. Simons, de Berlijnsche correspondent van „de Telegraaf", schrijft aan dat blad:

Als buitenstaander met het grootste meelijden bezield voor de natie die ons het innigst verwant is, kan ik toch niet anders dan mijn hoed afnemen voor het Duitsche volk, dat onder deze omstandigheden koel tot in het gebeente blijft en met vaste hand aan het stuur blijft staan, in orkanen zooals de wereld nimmer aanschouwd heeft.

Zal deze schuit nog in veilige haven landen?

Vraag er om op straat, in het café, in huiselijke kringen. Vraag het aan cynische of sceptische journalisten, aan diplomaten en politici en ge hoort met een geduldig vertrouwen het woord: „Alles zal reckhom!"

Schreef ik in October 1914: ik begrijp dit onverwoestbaar vertrouwen niet meer, in Mei 1915 kan ik schrijven: ik ben er achter gekomen. Het is het vertrouwen waarvan de oude Nederlandsche dichters gesproken hebben: „Helpt nu u zelf, zoo helpt u God".

Er bestaat geen tweedracht, er is geen straatpiebs, dat de politiek of den binnenlandschen zaken-gang beheerscht. Er zijn geen dichters die het volk ophitsen en revolutie prediken. Er wordt geen honger geleden en werkloosheid bestaat nergens. De velden zijn verzorgd, de koeien grazen in de weiden, de schoorsteenen van vele fabrieken rooken nacht en dag. En al gaan ook honderden en duizenden in rouwkleeren, al pleegt hier en daar een meisje, een vrouw, een vader of moeder zelfmoord, wijl zij 't ongeluk niet meer verdragen konden, al sneven duizenden door het vijandelijk lood, al wordt het heele financieele en maatschappelijke raderwerk voor jaren ontwricht, al komen er telkens nieuwe vijanden bij, al wordt het volk met modder en slijk en straatkeien gesteenigd, al stapelt de haat van alle andere volkeren zich torenhoog op en verspeelt men voor nu en de toekomst de sympathieën van een geheele wereld: toch trots alles en allen „doorzetten".

Daar heb ik respect voor.

Noem het een leugen, een dwaze utopie, waarvoor deze menschen strijden en lijden, zich doodvechten en uitputten, probeer hen te verachten, beleedig en verguis hen in 't openbaar of in stilte, maar in uw binnenste zal trots alles een stem roepen: het zijn kerels! om tegen zoo'n overmacht, tegen zoo'n haat stand te houden.

Nogmaals: daar heb ik als „outsider" eerbied voor.

Spoorwegramp.

Zaterdagmorgen om 7 uur heeft bij Gretna, 8 mijl van Carlisle, op de grens van Engeland en Schotland, een verschrikkelijk spoorwegongeluk plaats gehad. Een militaire trein, die ongeveer 500 man van de Royal Scots naar Liverpool vervoerde, botste tegen een rangeerenden lokaaltrein en tot overmaat van ramp reed de expres van Londen naar Glasgow op den wrakhoop. Er brak brand uit en met groote snelheid verspreidden de vlammen zich. Vreeselijke tooneelen volgden. De ontzetting werd nog vermeerderd door het ontploffen der patronen, die de soldaten bij zich hadden.

Er werden 73 lijken geborgen en het getal der gewonden bedraagt ongeveer 300.

Negen uren nadat het ongeluk gebeurd was, stegen er nog kreten uit den wrakhoop op van slachtoffers, die met den dood worstelden.

BINNENLAND.

Italië ten oorlog.

De „Nieuwe Courant" veronderstelt, dat de veldwinnende overtuiging, dat de Entente ten slotte het sterkste zal blijken en dus van haar het meeste voordeel zal zijn te behalen, den doorslag heeft gegeven bij Italië's besluit, om tegen Oostenrijk-Hongarije op te trekken.

„Een besluit alzoo van het meest voltreedte nationale egoïsme, dat van de gelegenheid ten eigen bate gebruik maakt, omdat het die schoon acht en zich daarvan door geen enkele overweging van zedelijke- of rechtsorde laat weerhouden. Een politiek, echter, waarover ten slotte geen enkele groote mogendheid het recht heeft vonnis te vellen: noch Albion dat er zijn bekend epitheton aan dankt, noch Duitschland dat België vernietigde omdat het in den weg stond, noch de Habsburgsche monarchie met haar Balkan-tradities. Een politiek die ten slotte ook niet verlegen staat om ideëele motieven te vinden in den oppersten plicht jegens de eigen natie, in een historische taak, of in een wereld-roeping — maar die in Italië's geval een bij uitstek stuitend aanzien heeft, omdat zij oogenschijnlijk zonder noodzaak den verzwakten bondgenoot van voorheen, van nog geen drie weken geleden, in den rug valt!"

. . . . . .

„De Europeesche neutralen zien hun gezelschap met één, hun machtigste lotgenoot, verminderd. Weldra volgen misschien, wie in den Balkan nog het evenwicht behielden.

Een band heeft de oorlog niet tusschen de onzijdigen gesmeed, want de zorg voor hun onderscheiden nationale belangen drukte elk hunner zwaarder dan die voor de gemeenschappelijke. Toch waren er gevaren, die hen gezamenlijk dreigden, rechten waarvan de schending tegen een hunner begaan allen trof. Voor de overgeblevenen nemen de gevaren toe, de rechten staan minder veilig, de levensbelangen der onzijdigen worden onbeduidender geacht, naar gelang hun getal en de macht, die zij vertegenwoordigen, afneemt.

In dien zin kan Italië's besluit een vermindering van Nederland's veiligheid zijn".

Afschaffing broederdienst?

Aan de „Tel." werd verzekerd, dat het wetsontwerp, waarop door den Minister van Oorlog bij de bespreking van het adres Van Aalst c.s. werd gedoeld, alleen bevat, dat met het begin van de lichting 1917 de broederdienst zal worden afgeschaft. Daardoor zou het jaarlijksch contingent, dat thans 23000 bedraagt, met 17000 worden verhoogd.

Het komt ons voor, dat de verklaring van den Minister, die sprak van een versterking der legerreserves, de juistheid dezer mededeeling uitsluit.

Valsche zilverbons.

De nieuwe zilverbons van f 2.50 worden ook alweer nagemaakt. De valsche hebben evenals de echte een watermerk, doch de randversiering en de opdruk zijn van lichter blauwe kleur en veel minder scherp. Men lette dus goed op.

Treub's belastingplannen.

De Minister van Financieën heeft bekend laten maken, dat hij met het oog op de buitengewone omstandigheden in de verwerping door de Eerste Kamer van zijn wetsontwerp tot wijziging van de wet op de vermogensbelasting geen aanleiding had gevonden om gelijk in gewone omstandigheden stellig zou zijn geschied, zijn portefeuille ter beschikking van de Koningin te stellen. Hij kan thans niets anders doen dan hetzelfde wetsontwerp, op de hoofdpunten ongewijzigd, opnieuw in te dienen, doch ditmaal niet op zichzelf, maar als onderdeel van op zijn departement in bewerking zijnde belastingplannen.

Liberale Unie.

Zaterdag hield de Liberale Unie te Amsterdam een algemeene vergadering, onder leiding van mr. D. Fock.

Tot leden van het hoofdbestuur werden benoemd de heeren A. Roodhuyzen, van Houten (Weesp) en D. de Klerk; tot eerelid mr. Goeman Borgesius.

Het ontwerp-program voor gemeente-politiek werd vastgesteld.

Op voorstel van Rotterdam werd de onderwijs-paragraaf aangevuld met den eisch van het 7de leerjaar (te verkrijgen door uitbreiding der leerplichtwet).

Een amendement van Den Haag: „De arbeid van man en vrouw worde gelijkelijk gesalarieerd", werd overgenomen door het hoofdbestuur.

Daarna kwam aan de orde het amendement „De gehuwde vrouw mag wat beroembaarheid betreft niet achtergesteld worden bij de ongehuwde."

Het hoofdbestuur was tegen dit amendement, maar het werd niettemin aangenomen.

Het program werd vervolgens goedgekeurd nadat uiteengezet was, dat dit de algemeene lijn is waarnaar gewerkt dient te worden.

Uitvoer.

De uitvoer van aardappelen in de soorten Eigenheimers, Borgers en industrie, alsmede van alle soorten witvleezigen, is weer toegestaan. Verboden is de uitvoer van alle rundvleesch, doch de Kroon behoudt zich het recht voor, dit verbod tijdelijk op te heffen of in bijzondere gevallen ontheffingen te doen verleenen. Dit laatste is reeds geschied van verduurzaamd rundvleesch en voor versch vleesch, afkomstig van nuchtere, vette en graskalveren, onverminderd de verplichte keuring ingevolge de wet op de uitvoerkeuring van vleesch 1907 (St.blad. No. 217).

De Staatsleening.

We lezen in „De Fakkel":

De „Staatscourant" van 15 Mei jl. bevat een statistiek van de inschrijvingen op de 5 pCt. Staatsleening 1914. Wij achten het niet noodig veel cijfers daaruit aan te halen, omdat de geheele statistiek vrijwel waardeloos is. Het is misschien aardig te vernemen dat in Amsterdam door 17183 menschen voor ruim 160 millioen gulden werd ingeschreven, maar daar wij niet weten of deze menschen allen in Amsterdam wonen — hetgeen niet zeer waarschijnlijk is — leeren ons deze cijfers niets. Er zijn 6832 inschrijvingen van f 100—. Zijn dit allen kleine luijden, die hun penningske voor den staat offerden, of loopen er een menigte weinig scheutige vermogenden onder?

Indien men ons een waardevolle statistiek had willen bieden, had men ons — ware dit mogelijk geweest — een overzicht moeten geven van de inschrijvingen voor eigen rekening, gegroepeerd zoowel naar de hoogte der inschrijving als naar de woonplaats van den inschrijver en het bedrag waarvoor hij in de vermogensbelasting is aangeslagen.

Nu dit onmogelijk is, heeft de geboden statistiek geringe beteekenis.

Een gevaar voor den rijstoogst.

De correspondent te Cheribon van het „Bat. Nwbl" wijst op een gevaar voor den rijstoogst, n.l. de overal geconstateerde Hama Mendong, veroorzaakt door de larf van de Galmug.

Hij schrijft naar aanleiding daarvan:

Zooals men weet, is deze larf genesteld in het groeipunt van den padihalm, en doet ze den halm afsterven.

De groote vijandin van de Hama Mendong is de sluipwesp. Deze aartsroover legt n.l. hare eitjes in het lichaam van de larf, en als de gulzige wespenlarven uitkomen, dan verzadigen zij zich aan het lichaam van de galmuglarf. Als men dan ook zoo'n larf openmaakt, dan ziet men een geleiachtig, zwart vocht, waarin roode puntjes drijven. Deze laatste zijn de larven van de sluipwesp.

Onder normale omstandigheden, dus bij een normaal verloopende west-moeson, is de regen de grootste vijand van de galmuglarf. Wat de regen spaart, doodt dan de sluipwesp. Maar als, zooals nu, de regen in Maart heeft opgehouden, en ook Februari niet je „dat" was, dan kan de sluipwesp het niet alleen af: larven van de galmug blijven leven, en zoo zien we gebeuren, dat een plaag, die onder normale omstandigheden zichzelf vernietigt, thans door het mogelijk uitblijven der regens een ramp kan worden voor den tani.

De Hama Mendong komt pleksgewijze in de geheele residentie voor, voornamelijk onder den jongen aanplant, waarvan het groeibeginsel wordt aangetast. Ook de jonge halmen tusschen de oude zijn de slachtoffers der ziekte. Als men een padistoel uit den grond trekt, dan zijn de oude stengels in den regel gaaf, doch de nakomers zijn aangetast.

Het behoeft niet gezegd te worden, dat deze ziekte de geheele aandacht der autoriteiten heeft. Men tracht door besproeiingsproeven het kwaad te verminderen; men laat n.l. de aangetaste velden gerumen tijd, meestal veertien dagen, droog liggen, om ze dan daarna een even lang tijdsverloop volop water te geven.

De ramp — als 't een ramp wordt — is nog niet te overzien. De mogelijkheid bestaat, dat nog komende regens het kwaad gedeeltelijk goed maken, doch zooals thans de zaken staan, vrees ik voor het verlies van een deel van den oogst. Waarschijnlijk zullen Sindanglaoet, Tjiljemoes en verscheidene plaatsen in de afdeelingen Madjalengka en Djatiwangie een deel van hun oogst moeten afschrijven.

Laat ons dus hopen, dat de regens ons nog niet in den steek laten, dat zal onzen bruinen broeder redden en ook de fiscus ten goede komen. Want dat een deel van de padjeq afgeschreven zal moeten worden, wanneer de plaag blijft doorwoekeren, zooals ze zich nu vertoont, is zeker.

RUURLO

Ruurlo. Men schrijft ons uit Laren: Het was de vorige week Donderdagnamiddag in ons anders zoo stil dorpje een drukte en bedrijvigheid van belang. Wie bij huis was, beenen had en die kon gebruiken, liep uit, om den intocht van een troep landsverdedigers, geschat op ongeveer 350 man, die van uit Markelo kwamen aanmarcheeren en hier den nacht van Donderdag op Vrijdag onder dak moesten gebracht worden, te aanschouwen. Dit onderdak brengen had plaats bij die ingezetenen, die daarvoor gelegenheid hadden en bij de dichtst bij ons doorp wonende landbouwers. Enkele kregen 70 gasten te herbergen. Onderwijl velen al bij tijds hun nachtverblijf opzochten, moesten enkelen de wacht houden en werden op de eindpunten van het dorp op den uitkijk gezet. Dat dit goed was gedaan, bewees het geweldig schieten laat in den avond. Om omstreeks 10 uur kwam de vijand van uit Lochem opdagen om de wacht te overrompelen en het dorp in te nemen.

Als men weet, dat de manschappen, in allen gevalle de landweerplichtigen die te Ruurlo verblijf houden, Maandagmorgen van uit Ruurlo naar Doetinchem en vervolgens over Borculo, Geesteren, Gelselaar, Diepenheim, Goor naar Almelo waren gemarcheerd en vandaar over Wierden, Rijssen, Markelo, naar Laren, natuurlijk met hier en daar halt houden en uitrusten tot den volgenden morgen kan men wel begrijpen dat ze vermoeid en

velen met stukgelopen voeten hier aankwamen. Vrijdagmorgen ongeveer 9 uur zijn ze verder getrokken langs. Vorden, over Hengelo naar Doetinchem. Den volgenden dag zijn de landweermannen van Ruurlo naar hun kwartier teruggekeerd. Landweerplichtigen van daar verzekerden mij, dat ze nooit genoemde marsch goed teneinde zouden gebracht hebben, zoo niet hun luitenant B. zoo humaan en vriendelijk met hen had omgegaan. Steeds pratende, zich met hen bemoeiende, nu eens zich met dezen dan weer met genen onderhoudende, was luitenant B. de persoon geweest, die hen het moeielijke, het inspannende, het zware werk had doen vergeten. Dankbaar voor zoo'n uiteraard broederlijke behandeling sprak sergeant van H. bij het binnenkomen te Ruurlo hunnen gezienen en gewilden luitenant een woord van dank toe, waarmeê alle landweerplichtigen te Ruurlo en bovenal die van uit Laren afkomstig ten hoogste instemden.

HENGELO.

Hengelo, (G), 20 Mei. Donderdagavond vergaderde de Boerenleenbank „Hengelo (G)" op de bovenzaal van den heer Maresch. De voorzitter, de heer J. Takkenkamp, deelt na opening mede, dat de presentielijst is geteekend door 60 leden. Voortgezet wordt de vergadering, die de vorige maal, wegens het late uur moest afgebroken worden. Op voorstel van de Centrale Bank te Eindhoven wordt er een grenslijn getrokken tusschen de werkkringen van de Boerenleenbank te Keyenburg en die van Hengelo. Deze lijn zal loopen van de Aaltensche weg langs Sletterink en de Oude molen naar de Goolsche school. De wijziging in de statuten, op de vorige vergadering aangebracht, is door alle leden goedgekeurd.

Daarna wordt de jaarlijksche algemeene vergadering geopend. Het jaarverslag wordt goedgekeurd. Er waren 10 nieuwe leden, 1 lid bedankte en één is overleden. Er was een winst gemaakt van f 300. De balans wees een saldo aan groot f 42604.52. De aftredende bestuursleden B. Brockman en J. Takkenkamp worden herkozen evenees het aftredende lid van den Raad van Toezicht, de heer G. J. Waenink. De kassier J. R. Besselink zag zich herbenoemd. Zijn salaris wordt dit jaar, met het oog op de tijdsomstandigheden, niet verhoogd. Tot afgevaardigde naar de algemeene vergadering te Eindhoven wordt bij acclamatie gekozen de heer J. Takkenkamp. Hierna wordt de vergadering gesloten.

— 24 Mei. Bij het overstappen van een open rijtuig naar een volgend, had de conducteur J. Thomassen Zondag het ongeluk van de in volle vaart zijnde tram te vallen, waarbij hij zich nog al erg bezeerde. Dr. Frederikse uit Warnsveld verleende geneeskundige hulp. Gelukkig waren de verwondingen niet van dien aard, of hij kon toch, netjes bepleisterd, blijven dienst doen.

— De gemeente levert deze week 143 mud rogge aan de gemeente Duiven.

VORDEN.

Vorden. Onder voorzitterschap van den heer B. J. Haitsma Mulier had Zaterdagmiddag in de Groote Societeit te Zutphen een algemeene vergadering van aandeelhouders in de Tramwegmaatschappij „De Graafschap" plaats

Vertegenwoordigd waren 49 aandeelen, recht gevende op 39 stemmen.

Her verslag over 1914 werd goedgekeurd evenals de winst- en verliesrekening en de balans.

Een 13 tal obligaties van f 100 werden uitgeloot.

In de Commissie van verificatie voor 19 5 werden benoemd de hh. W. F. J. baron van der Borch, A. Meinders en H. v. d. Wo p en tot plaatsverv. leden de hh. W. J. Thate uit Vorden, J. L. A. Stolk en A. M. Heimich uit Hengelo.

Tot commissarissen werden herkozen de h.h. P. G. Gallée en Haitsma Mulier.

Nadat de heer Thate gewezen had op de noodzakelijkheid om de „Tramhalten" langs den weg eens op te verven werd de vergadering gesloten.

— Bij de Marktcommissie alhier kwam bericht in, dat bij Kon. besluit van 14 Mei 1915 no. 42, goedkeuring is verleend tot het houden van de verloting in 19 5.

— 1 Juni a s. zal het 25 jaar geleden zijn, dat G. ten Hoopen als tuinarbeider op den Huize „Vorden" in dienst kwam Hij heeft er achtereenvolgens onder 6 tuinbazen gewerkt en dus heel wat jaren geholpen om de familie van jonge groenten en bloemen te voorzien. In deze tijden, waarin gevallen van langdurige werkzaamheid in één betrekking helaas al schaarscher worden, verdient zulk een jubileum zeer zeker vermelding.

Lichtenvoorde. In den omtrek dezer gemeente heeft men veel vossen, wat een groote plaag voor de landbouwers is. Wegens de tijdsomstandigheden mag men met vuurwapenen er geen jacht op maken. Nu wordt vergif neergelegd. Donderdag heeft men drie dezer dieren doodgevonden.

— De versterking der verharding van den weg Lichtenvoorde naar de Ruurlosche grens is kant en klaar. Voor Zieuwent is deze weg van groote beteekenis.

Korte Berichten

van allerlei aard.

De Nederlandsche stalen gaffelschoener Oceaan, kapitein en eigenaar J. G. Mulder, van Groningen, is tijdens mist nabij Lonchips in aanvaring geweest en gezonken. De bemanning is gered, maar de vrouw van den kapitein is verdronken. — Het „Bat. Hbld." vernemt, dat een betaalmeester der staatsspoor op het lijngedeelte Tandjong Karang Palembang met afgesneden hals gevonden is, terwijl zijn echtgenoote met vreeselijke wonden overdekt was. Hun kindje was ongedeerd. De vrouw stierf kort na de ontdekking van den moord. Zij waren pas een half jaar in Indië. — De eikenschors in Friesland — het eikschillen is pas begonnen — wordt reeds opgekocht tegen 75 cent hooger per ton dan verleden jaar. De houtbazen maken daardoor een mooie extra-winst. — Naar wij vernemen zijn tot dusver 15 lijken in het crematorium te Driehuizen verbrand. Een negentigtal nissen is reeds besteld, terwijl tot aanbouw van een tweeden oven wordt overgegaan. — Terwijl een vrouw met andere vrouwen en mannen op de dorpsstraat te Burgwerd (Fr.) stond te praten, werd zij door een rat aangevallen. Het dier klom tegen de beenen op, over den rug tot den halsboord. De vrouw gilde hevig, de mannen grepen haar aan en wisten de rat dood te knijpen, nadat het dier een der mannen in de hand gebeten had — Te Rotterdam werd de 8 jarige J. W. B. door een trein overreden en gedood. — Te Gorinchem worden scheepsladingen spinazie aangevoerd en gedroogd, bestemd voor Duitschland. — Te Velseroord verdronk zekere K. — Vrijdagnacht had bij Weert een ernstig treffen plaats tusschen een bende smokkelaars en onze grenswacht. Zekere K. werd gedood, een andere smokkelaar en een soldaat werden gewond

Latere Berichten.

WEENEN, 24 Mei. Naar aanleiding van de oorlogsverklaring van Italië vaardigde Keizer Frans Joseph aan zijn onderdanen een manifest uit en ontbond de gemeenteraden van Triëst en Görz.

Ingezonden.

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie).

Nationale vereeniging tot steun aan Miliciens.

Werkverschaffing en tijdelijke financieele steun aan Miliciens en Landweermannen bij démobilisatie onzer krijgsmacht.

Aan het Nederlandsche Volk!

Als Nederland, gelijk wij allen vurig wenschen, niet direct in den om ons woedenden krijg betrokken wordt,

als de verschrikkingen van den oorlog ons bespaard, onze akkers niet verwoest, onze dorpen en steden niet geteisterd worden,

als onze welvaart niet vernietigd wordt,

dan zullen wij dat voor een goed deel te danken hebben aan de kloeke krijgsmacht, die reeds langer dan negen maanden onze neutraliteit beschermt en zich met opgewektheid kwijt van eene taak, die voor velen hoogst bezwaarlijk is, terwijl het einde daarvan nog geenszins te voorzien is.

Wel kan ten gevolge van de opkomst eener nieuwe militie-lichting thans ééne lichting der Landweer naar hare haardsteden terugkeeren; maar het belang van het Vaderland eischt, dat alle andere Landweermannen evenals de miliciens onder de wapenen blijven.

Zij zullen dit offer aan het Vaderland brengen — wij zijn er zeker van — met het plichtsbesef, dat zij tot dusverre toonden.

Maar het is een zware taak. En wij vertrouwen, dat het Nederlandsche Volk dit erkent en waardeert.

Daarom roepen wij alle Nederlanders, die dit offer niet behoeven te brengen, op om de sinds 1904 bestaande Nationale Vereeniging tot Steun aan Miliciens in staat te stellen aan de handhavers onzer neutraliteit te verzekeren, dat het Nederlandsche Volk hun erkentelijk is voor hunne toewijding en hunne belangen zal behartigen, als straks de vrede komt.

Wij wenschen te voorkomen, dat dan één milicien of landweerman, die zijn dienstplicht goed vervulde, naar zijn woonplaats terugkeert met bezorgdheid voor de toekomst.

Daarom hebben wij in alle deelen des lands provinciale comité's, afdeelingen en correspondentschappen opgericht, welke zich met de werkgevers in verbinding stellen, opdat alle oppassende miliciens en landweermannen, die ten gevolge van de mobilisatie hunne betrekking in de burgermaatschappij verloren, bij démobilisatie weder aan werk geholpen worden

Intusschen zal ook bij den grootsten ijver onzerzijds niet iedereen dadelijk in eene betrekking geplaatst kunnen worden, al ware het slechts, omdat vele firma's niet aanstonds werk zullen hebben voor evenveel personeel, als zij vóór den oorlog in dienst hadden. Zeer vele gedemobiliseerde miliciens en landweermannen zullen tijdelijk geldelijk gesteund moeten worden. Wij hebben derhalve naast de medewerking der werkgevers den financieelen steun van alle overige Nederlanders noodig.

Veel geld is noodig. Immers wij weten ten gevolge van een ingesteld onderzoek reeds nu, dat het getal der miliciens en landweermannen, die hunne betrekking verloren, zeer veel duizenden bedraagt.

Ieder Nederlander helpe ons daarom en volge het voorbeeld van Hare Majesteit de Koningin, die door Hare belangrijke gift van f 25000 aan de Vereeniging het bewijs Harer Koninklijke waardeering, aan de handhavers onzer neutraliteit het bewijs Harer Koninklijke zorg gaf.

Een ieder helpe naar vermogen. En doe dat snel en bevordere daardoor den goeden geest, de blijmoedigheid en de toewijding van de mannen, aan wie de belangen van het Vaderland — ook Uwe belangen — zijn toevertrouwd. Wij mogen niet wachten, totdat de vrede komt. Reeds nu moeten onze dienstplichtigen weten, dat voor hen gezorgd wordt en dat wij gereed zijn.

Wij rekenen op ruime giften, die gaarne in ontvangst genomen worden door den Heer Th. Lesperat, Algemeen Penningmeester der Vereeniging, Paulus Potterstraat 24, Amsterdam; of door den Heer W. C. Staring, Penningmeester der Afdeeling Zutphen, Rozenhoflaan 9.

Het Hoofdbestuur der Nationale Vereeniging tot Steun aan Miliciens.

Marktberichten.

BOTER.

DEVENTER	1/8 vat	f 29 50 a	f 31 50
ZWOLLE	„ „	f 30 — a	f 31 50
MEPPEL	„ „	f 28 — a	f 30 —
WIJHE	„ „	f 29 50 a	f 30 50
KAMPEN	„ „	f 30.— a	f 31 50
ROTTERDAM	1/4	f 67.— a	f 70 —
SNEEK	„	f —.— a	f 56 —
Commissie			f 67 —
Fabrieksboter			f 66 —
ZUTPHEN		f 29 50 a	f 30 —
LEEUWARDEN	1/4 v.	f —. a	f 56 —
Fabrieksboter			f 65 —
Commissie			f 66 —

BOTERMIJNEN

ARNHEM	f 1.50—	f 1.60	f 1.70
DEN BOSCH	f 1 40 —	f 1 63	f 1.70
EINDHOVEN	f 1 30 —	f 1 56 —	f 1 60
Zutphen Coöp. B.	f 1.60—	f 1 63	f 1.66

De Geldersch-Overijsselsche bond van Coöp. Zuivelfabrieken te Zutphen heeft den prijs der Boter voor deze week vastgesteld als volgt:

Buitenland 166 Mk. bruto per 50 K.G
Binnenland f 0.— per Kilo bruto

VARKENS.

Leeuwarden.
Vette Varkens 40 a 43 ct. p. 1/2 kilo
Voor Frankrijk 38 a 40 „ „ „
„ Engeland 30 a 35 „ „ „
Biggen f 1 90 a f 2.20
Zwolle f 0 74 f 0.78
Arnhem vette 72— à 80— ct. p. k.g.
Zutphen levend 66 — à 74 — ct. p. kg.
„ dood 76— à 80— ct. p. k.g.

EIEREN.

Amsterdam kipeieren	f 4.60	f 7 70
„ eendeneieren	f 4..0	f 5 25
Wijhe kipeieren	f 5 —	f 5 75
Epe „	f 5.—	f 5 70
Meppel „	f 5.—	f 5 50
Zwolle „	f 4 50	f 5 —
Arnhem „	f 5 10	f 5 65
Barneveld „	f 5 60	f 5 80
Deventer „	f 5 —	f 6 —
Apeldoorn „	f 4 90	f 5 10
Harderberg „	f 5 —	f 5 25
Ommen „	f 4 50	f 5 10
Olst „	f 5 —	f 5 75
Raalte „	f 5.25	f 5 50
Almelo „	f 4 —	f 5 —
Zutphen „	f 4 50	f 5 25
Lochem „	f 4.75	f 5.75

(Aanvoer 35000 stuks).

Huiden. Kochuiden 41 à 43 ct., pinkenvellen 40 à 44 ct., stieren-vellen 35 à 37 ct., vette kalfsvellen — ct. à — per ½ kg., nüchtere kalfsvellen f 0 — à f 0 —, paardevellen (met haar) f 16.50 à f 16.75 geitevellen 30.— à f 0.—, lamsvellen à f per st.

Dienst-personeel

Gevraagd: Mevrouw Rutgers te Lochem, vraagt, wegens huwelijk van de dame des huis, per 1 Aug. een net, [illegible] meisje van [illegible] van dit [illegible] no. 21[illegible]

Gevraagd: Mevrouw [illegible] per 1 Aug. wegens huwelijk van de [illegible] een [illegible] meisje van [illegible] jaren, [illegible] van dit [illegible] no. 21[illegible]

Gevraagd, 1 [illegible] meisje van [illegible] huishouden, loon f 120 en f 20 wasgeld. Nicolaas Witsenkade 18 hoven Amsterdam. 227[illegible]

Aanbieding en Aanbod

Te koop aangeboden eene in goeden staat zijnde éénpaards **Maaimachine.** Te bevragen bij H. CREMER, Eibergen. 2115

ADVERTENTIES.

Getrouwd: F. H. STREEK en W. E. TEN ARVE, die, ook namens wederzijdsche familie, hun hartelijken dank betuigen voor de bij hun huwelijk ondervonden belangstelling. Lochem, 20 Mei 1915. 2212

Verhuisd: TANDARTS ROZENDAAL te DEVENTER 2072 Van Assenstraat 10 naar **Lindenstraat 2** hoek Onder de Linden

Toont dat gij Uw Vaderland lief hebt en neemt deel aan „den Vrijwilligen Landstorm".

Aan het Hôtel DE DOLLEHOED bij Lochem worden gevraagd **2 flinke Dienstboden.**

Gevraagd **zes flinke ARBEIDERS** door de KROONLEDERFABRIEK v.h. Gebr. Naeff te Lochem. Aanmelding aan het kantoor, Woensdag- en Vrijdagavond van 7—8 uur. 2218

Phytophiline ter verdelging van groene en zwarte luis, bloedluis, rupsen, op rozen, vruchtboomen enz. **Tuinbenoodigdheden** van BLASS EN GROENEWEGEN, de Bilt, worden (indien niet voorhanden) ten spoedigste geleverd. **Firma J. & L. SPAAN,** 2213 Bierstraat 21, Lochem.

M. VRIEZEN RUURLO, **koopt kalveren en huiden tegen de hoogste prijzen.** Aanzegging kan geschieden bij B. STEGEMAN, ondermelkweger aan de Boterfabriek te Ruurlo. 2150

EXPEDITIE „Van Egmond en Co." DEVENTER—AMSTERDAM belasten zich met bezorgen en afhalen van Goederen.

G. J. van de VISGER te RUURLO, **koopt droge Akkerschors** tegen hooge prijzen. 2183

Kippengrit. Aangeboden prima geel kippengrit à 80 cent per zak van circa 100 kilo met zak. Verzending na ontvangst v. postwissel door **A. W. ROMKES, Urk.** TURNSCHELPEN 50 ct. per H.L.

Boerenplaats. TE KOOP **een boerenplaats** van 15 hectaren in 't geheel of bij gedeelten, gelegen in 't Schependom nabij Borculo. Te bevragen bij A. PAPENBORG te Borculo. 2226

Bestrijding Tandbederf! Door den tandarts A. FRIEDERICH, te Arnhem, is in den handel gebracht „Dolo-Tandpasta", welke speciaal vervaardigd is ter bestrijding van het tandbederf. Reinigt dus uwe tanden met „Dolo-Tandpasta". Rose f 0.12½ en f 0.25; Wit f 0.15 en f 0.30 per doos. Verkrijgbaar bij de firma J. en L. Spaan, Bierstraat 21, Lochem. „De invloed van het tandbederf op de volksgezondheid en de volkswelvaart wordt bestreden door het geregeld gebruik van Dolo-Tandpasta"

De Architect G. J. POSTEL Hzn. te Lochem, zal op Maandag 31 Mei 1915, des morgens te 11 uur, namens den Heer G. J. EERTINK te Lochem,

aanbesteden:

het bijbouwen van een winkel en een garage

aan het woonhuis aan den Zwiepschen weg, waarvan bestek en teekening ter inzage liggen in café PASMAN, Pillinkstraat.

Aanwijzing op den dag der aanbesteding, te 10 uur. 2219

De COöP. VEREEN. AMPSEN—EXEL wenscht

aan te besteden de levering van minstens:

140 zak gezonde maïs, in zakken van 80 k.g., te leveren 10 Juni;

57200 k.g halfzachte lijnzaadkoeken,

te leveren: 1 Augustus 5700 k.g., 1 November 15600 k.g., 1 Januari 17000 k.g., en 1 Maart 18900 k.g., en

10800 k.g. inlandsche koolzaadkoeken,

te leveren 1 November.

Alles franco Lochem á contant.

Levering der koeken onder garantie en kosteloos onderzoek en onder de A. H. V.

Monsters en prijsopgaaf der maïs worden ingewacht vóór of op 1 Juni, die der koeken met opgaaf van gehalte aan eiwit, vet, vocht en zuiverheid, uiterlijk 10 Juni bij G. J. BEUZEL, Exel bij Lochem. 2222

Verpachting voor den tijd van 6 jaar van het

Erve Nijkamp in Oolde, van de Wed. L. HOLTERMAN, groot 10 hectaren, waarvan 2 hect. bouwland en 6 hect. weiland. Aanvaarding zoo spoedig mogelijk.

Inlichtingen geven J. H. en R. J. Holterman in Oolde.

Briefjes vóór 1 Juni a.s. bij H. POSTEL te Lochem. 2111

De Notaris-plaatsvervanger **J. W. J. SCHREUDER** te Lochem zal op Vrijdag 28 Mei a.s. des middags om 1 uur in het logement „DE VALK" aan de Tramstraat te Lochem

publiek veilen en verkoopen:

Voor de Heeren J. en G. SCHEKMAN:

Koop 1,

een weide

in het Veen onder Lochem, aan den weg naar de boerderij van Dr. van Dissel, groot 1 h.a. 23 a. 60 c.a., staande met de hoogen op f 1920.—

Koop 2.

een perceel BOUWLAND

aan de Kom[illegible] in den Hoogen En[illegible] groot 20 a. 40 c.a., staande met de hoogen op f 190.—.

Voor Mejuffr. G. H. DIEPERINK:

Koop 3.

een perceel weiland

in het Laijensche Veen, groot 33 a. 20 c.a., staande met de hoogen op f 300.—

Voor den Heer J. A. DIEPERINK:

Koop 4,

weiland en heide

met dennen

„de driehoek" nabij het plaatsje Redeker in Klein-Dochteren, groot 1 h.a. 5 a. 40 c.a., staande met de hoogen op f 300.—.

Inlichtingen zijn te bekomen ten kantore van genoemden notaris-plaatsvervanger, waar hoogen kunnen worden gesteld. 2121

De notaris-plaatsvervanger **J. W. J. SCHREUDER** te Lochem zal op Maandagen 31 Mei en 14 Juni a s, telkens des voormiddags om 11 uur, in het Hôtel MEILINK te Barchem, bij inzet met hoogen en toeslag

publiek veilen en verkoopen:

A. Voor de erven van den heer H. LINDEBOOM:

Het boerenerve

Klein Haselberg

onder Zwiep gemeente Laren, bestaande uit huis, schuur, bergen en erf met bouwland, weiland, akkerbosch, hakhout en uitweg, te zamen groot plm. 21 h.a. 71 a. 58 c.a., te veilen in massa, 10 ondermassa's en 12 perceelen.

B. Voor de bovengenoemde verkoopers en Mej. de Wed. en den heer J. HASELBERG:

weiland en heide

nabij het erve Klein Haselberg voormeld, te zamen groot 5 h.a. 82 a. 12 c.a. te veilen in massa, 1 ondermassa en 3 perceelen.

De kaart der perceelen, alsmede de perceelsomschrijving met de verkoopsvoorwaarden liggen ter inzage ten notariskantore te Lochem en in het Hôtel Meilink te Barchem.

De in perceelen gemaakte eiken, wilgen en peppels zullen terstond na den inzet worden geveild met recht van naasting voor de koopers der grondperceelen.

Aanwijzing op het terrein zal geschieden op Vrijdag 28 Mei a.s., des voorm. om 10 uur, te beginnen bij het huis op Klein Haselberg. 2191

ERFHUIS. H. POSTEL verkoopt **Maandag 7 Juni** inplaats van Zaterdag 5 Juni, om 10 uur, op het erve NIJKAMP in Oolde, ten verzoeke van de Wed. L. HOLTERMAN,

de geheele BOERENVOORTVARING,

als: een vijf-jarig ruinpaard, 7 drachtige- en nieuwmelkte koeien, 2 stier- en 2 vaarskalveren, 4 loopvarkens, 3 wagens waarvan 1 met opzet, 2 stortkarren, 2 ploegen, eggen, kruiwagens, grasmaaimachine en slijpsteen, dorschmolen, snijmachine, 2 kafmolens, opzet van melkwagen, giervat (400 liter), gierpomp, velo-waschmachine, berg- en andere ladders, hondenhok met loop, melkbussen, brandhout, 100 nieuwe rikposten, 10000 pond hooi 15 vim haver en 3000 pond stroo, paardetuigen, koekettingen, fornuispot en

Meubilair,

als: klok, schilderijen, kasten, tafels stoelen enz., 2112

5 perceelen Hooigras, Kippen en een partij Mest. Daags vóór den verkoop te zien

Jaargang 1915 Dinsdag 25 Mei No 41

VORDENSCHE COURANT

Nieuws- en Advertentieblad.

Abonnementsprijs f 0.90 per half jaar, franco per post. Advertenties 1—5 regels (garmond) 30 cent, elke regel meer 6 cent. Handelsadvertenties 5 cent per regel; minimum 30 cent.
Advertenties, welke geen plaatselijk karakter dragen, worden slechts voor onze tien edities aangenomen. De prijs bedraagt 10 ct. per regel, handelsadvertenties 8 ct. per regel.
Viermaal plaatsen wordt driemaal berekend.
Voor adverteeren bij abonnement vrage men de condities.

BUREAU
te LOCHEM
WAL A 106.
Verschijnt Dinsdag en Vrijdag.

Advertenties kunnen worden ingezonden tot Maandag(Donderdag)-middag 5 uur. Ingezonden stukken, berichten enz. vóór Maandag-(Donderdag)middag 2 uur. Alles te adresseeren aan het Bureau van dit blad te Lochem, of aan de plaatselijke agenten.

BUITENLAND

De Italiaansche regeering liet Zondag door haren gezant te Weenen, den hertog van Avarna, aan de Oostenrijk-Hongaarsche regeering verklaren, dat Italië zich van Zondagnacht 12 uur af met Oostenrijk-Hongarije op voet van oorlog zou bevinden.

Een Pinksterboodschap!

Men kan het zich nog altijd niet begrijpen, dat het Italiaansche volk aldus moedwillig over zichzelf de rampen van den oorlog brengt.

Maar neen — het volk wenschte den oorlog niet. Doch het werd stelselmatig misleid en opgeruid, zoodat het zich nu als in een roes bevindt en meent ten strijde te trekken voor de „eer" van het land, voor de „bevrijding" van „onderdrukte" rasgenooten, voor de „vrijheid" van Europa enz.

En het vergeet, dat het in de eerste plaats offers zal moeten brengen ten bate van anderen!

Italië heeft zich verkocht aan de Entente. Reeds op 26 April, zoo deelt de „Idea Nazionale" mede, onderteekende de Italiaansche regeering een verbintenis, om binnen een maand aan de zijde der bondgenooten aan den oorlog deel te nemen.

Daarvoor is aan Italië beloofd — het is goed riemen snijden van andermans leer! —: Trentino, Triëst, Istrië, Dalmatië, erkenning van de bezetting van Walona en van zijn belangen in Zuid-Albanië, verder de vrije hand in de Adriatische Zee, grenswijzigingen in Tripoli zoowel aan den kant van Tunis als van Egypte en stukken van Klein-Azië.

Italië sloot zich verder ook aan bij de overeenkomst van 4 September 1914, volgens welke geen der geallieerden afzonderlijk vrede mag sluiten.

Het land heeft zich alzoo met handen en voeten gebonden aan de Entente overgegeven.

En onderwijl dit alles bekonkeld werd, zetten de Italiaansche diplomaten de onderhandelingen met Oostenrijk-Hongarij voort! Totdat eindelijk het masker kon worden afgeworpen . . . . .

Duitschland staat natuurlijk aan de zijde van zijn bondgenoot.

„De Italiaansche regeering — aldus meldt een officieel telegram uit Berlijn — heeft door dezen ongemotiveerden aanval tegen de Donaumonarchie ook het bondgenootschap met Duitschland zonder recht of grond verscheurd.

De band van trouw tusschen Oostenrijk-Hongarije en het Duitsche rijk, die door wapenbroederschap nog hechter werd, is door het afvallen van den derden bondgenoot en zijn overgang naar het leger hunner vijanden ongedeerd gebleven.

Vorst von Bülow kreeg derhalve last, evenals de Oostenrijk-Hongaarsche gezant, baron Macchio, om Rome te verlaten".

De algemeene mobilisatie werd in Italië tegelijk met de oorlogsverklaring aan Oostenrijk-Hongarije afgekondigd. Het grootste deel van leger en vloot was trouwens reeds lang gemobiliseerd.

Het spel van moord en doodslag, van vernieling en plundering kan dus ook in dit deel van het verdwaasde Europa een aanvang nemen, 's waarschijnlijk reeds begonnen.

Va banque!

De Oorlog.

Op het Westelijk front gaan de bondgenooten gestadig voort met het afknabbelen der vijandelijke stellingen. Oogenschijnlijk moge dat op de Duitsche posities geen grooten invloed hebben, het is toch de vraag, of het verlies van een linie loopgraven hier, een heuvel daar en een rivier- of kanaaloverganggindsdenweerstand der Duitschers niet zoodanig zal verzwakken, dat op een gegeven oogenblik een groote doorbraak van hun stellingen plaats heeft. Want men moet niet vergeten, dat de strijdmacht van Franschen, Engelschen en Belgen thans vermoedelijk grooter is dan die der Duitschers, terwijl de laatsten door de verschijning van een nieuwen vijand — Italië — hun nog aanwezige reserves grootendeels elders zullen moeten gebruiken.

Want ook in het Oosten kunnen geen troepen gemist worden, daar de Russen opnieuw tot het offensief zijn overgegaan. De oorlogscorrespondent der „Reichspost" meldt hieromtrent, dat de Russen daartoe nieuwe sterke strijdkrachten doen aanrukken uit de reserves van Warschau, Ivangorod en Lublin. De vijand ontwikkelt vooral groote bedrijvigheid tegen het Lysa Gora-gebergte en in Russisch Polen.

In het Oostenrijk-Hongaarsche hoofdkwartier ziet men de zaken echter optimistisch in. Men meent, dat de reusachtige verliezen, door de Russen in Galicië geleden, zelfs uit het onuitputtelijk lijkende Russische menschenreservoir niet vaak meer kunnen worden aangevuld, en dat het vermogen der Russen, om overwinningen te behalen, is uitgeput.

De tijd zal 't leeren!

Allerlei berichten.

Een Parijsch dagblad is tot de ontdekking gekomen, dat er in Frankrijk wel 10 dorpen zijn, waar de naam Duitschland voorkomt, zooals Allemagne, l'Allemande, Les Allemands. In het departement Gironde is zelfs een plaatsje dat Berlin heet, en in Savoye een gehucht met den naam Boche (de tegenwoordige toenaam der Duitschers in Frankrijk, overeenkomende met ons „Mof"). Men vindt het vreeselijk, dat het arme Fransche volk in deze dagen nog zoo vaak en op deze wijze aan Duitschland herinnerd wordt!

Op een schriftelijke vraag van een lid van het Lagerhuis heeft Primrose, de onderminister van buitenlandsche zaken, geantwoord, dat de Engelsche regeering zich, door tusschenkomst van de Amerikaansche gezanten te Londen en Berlijn, tot de Duitsche regeering had gewend, met het verzoek de 39 Engelsche officieren niet meer in afzonderlijke gevangenschap te houden, nu uit het rapport van Lowry was gebleken, dat de gevangen Duitsche duikboot-officieren en -manschappen goed werden behandeld. Het antwoord was geweest, dat de Engelsche officieren naar hun vorige kampen teruggebracht zouden worden, zoodra de duikboot-bemanning niet meer afzonderlijk gevangen werd gehouden.

Volgens de „Frankf. Ztg" zijn in Duitschland en Oostenrijk-Hongarije thans 1.007.000 Russische krijgsgevangenen; in Duitschland bovendien ongeveer 254.000 Fransche, 24.000 Engelsche en 40.000 Belgische. Het gezamelijk aantal krijgsgevangenen bedraagt 1.386.000.

Sedert het offensief der Duitschers en Oostenrijkers in West-Galicië, dat op 1 Mei is begonnen bedragen de Russische verliezen volgens hooggeplaatste officieren — zoo meldt het „Berliner Tageblatt" — 300,000 man aan gevangenen, gewonden en dooden. Van Russische zijde wordt medegedeeld, dat Duitschers en Oostenrijkers de drie eerste weken van Mei 400000 man verloren hebben.

In Londen blijven de vleeschprijzen op alarmeerende wijze stijgen, wijl er niet genoeg aanvoer is. Dit hangt vooral samen met het feit, dat voor de legers te velde zoo veel vleesch noodig is, terwijl er een tekort is aan laadruimte voor den vleeschaanvoer van overzee.

Het „Boekarester Dagblad" verspreidt het gerucht, dat het Russische pantserschip „Panteleimon", metende 12,780 ton, ter hoogte van Midia in de Zwarte Zee met 1400 man gezonken. Het schip had een troepentransport aan boord en werd getorpedeerd. Van de opvarenden zou niemand gered zijn.

Het „Journal des Débats" beweert uit vo strekt vertrouwbare bron te weten dat de Duitsche kroonprinses van haar echtgenoot wil scheiden en naar Rusland gaan, om bij haar moeder grootvorstin Anastasie, de zuster van grootvorst Nikolaas, te gaan wonen.

Het resultaat der oproeping van lord Kitchener voor 300.000 recruten is, naar de „Times" meedeelt, erg dun geweest. Men hoopt nu in Engeland dat het na Pinksteren beter zal gaan.

De Fransche barkas „St. Juste Aragon" is bij Darmouth tengevolge van een ontploffing gezonken. Van de 13 koppen tellende bemanning werd alleen de kapitein gered.

Naar „Stockholm's Dagblad" verneemt, zou de ontploffing, welke onlangs een groote kruitfabriek bij Petersburg verwoestte, aan revolutionair opzet te wijten zijn geweest. De schade is reusachtig en 1500 werklieden verongelukten.

In Oostenrijk-Hongarije zijn nu de landstormplichtigen van 18 en van 43—50 jaar opgeroepen. Over hun uitmonstering en de indeeling voor werkelijken dienst zal later beslissing worden getroffen.

De Tsaar heeft een besluit uitgevaardigd, dat aan alle Russen, die vrij zijn van den krijgsdienst en aan allen, die tot de ongeoefende landstorm behooren een oorlogsbelasting oplegt die 18 jaren lang moet worden betaald naar verhouding van het inkomen, en gemiddeld 6 per 1000 van het inkomen zal bedragen.

De Deutsche Wehrverein heeft een motie aangenomen, waarin wordt verlangd, dat de toevoer van wapenen en andere oorlogsbehoeften uit Amerika zooveel mogelijk met geweld verhinderd, dat de uitvoer van waren, die Amerika alleen uit Duitschland kan krijgen, verboden en de invoer van Amerika in Duitschland zooveel mogelijk beperkt worde. Als bemiddelaar voor den vrede worde de president der Vereenigde Staten met allen nadruk afgewezen.

Italië.

Uit de rede, door Salandra Donderdag in de Italiaansche Kamer gehouden, nemen we het volgende brokstuk over:

„Het ultimatum, dat Oostenrijk-Hongarije in het jaar 1914 tot Servië richtte, vernietigde met een enkelen slag het resultaat van onze voortdurende pogingen en schond hiermede het verdrag, dat ons aan Oostenrijk-Hongarije bond. Het schond dit verdrag, doordat het naliet vooraf met ons een overeenkomst te treffen, ons geen enkele mededeeling over de richting, die het wilde inslaan, deed en doordat het er op uit was het bestaand systeem van territoriaal bezit en invloedssphéren, zooals zich dit op het Balkanschiereiland gevormd had, in ons nadeel te wijzigen. Maar meer nog dan een of ander punt van het verdrag werd de geheele geest, welke het ademt, geweld aangedaan. Want, toen in de wereld de verschrikkelijke oorlog ontketend werd, geheel in strijd met onze belangen en onze gevoelens, werd 't evenwicht verstoord, hetwelk juist door ons verbond gewaarborg moest worden en onweerstaanbaar drong zich het probleem, hoe Italië's nationale belangen te handhaven, aan ons op. Maar niettemin wijdde zich de regeering geduldig maandenlang geheel en al aan de taak, om een overeenkomst te vinden, waardoor het verbond zijn recht van bestaan, dat het verloren had, weder-teruggegeven kon worden. Deze onderhandelingen moesten intusschen beperkt worden, niet slechts met het oog op den tijd, maar ook in verband met de waardigheid, de eer en de belangen van ons land.

Dientengevolge en om het hoogste doel te blijven nastreven, zag de koninklijke regeering zich gedwongen den 4den Mei aan de Oostenrijk-Hongaarsche regeering mede te deelen, dat zij alle voorstellen betreffende een overeenkomst introk, het bondsverdrag opzegde en zich volkomen vrijheid van handelen voorbehield."

* * *

Tegen het verwijt, dat Oostenrijk-Hongarije Italië niet op de hoogte bracht van het ultimatum aan Servië, en daardoor een punt van het bondsverdrag schond, merkt de Berlijnsche „Lokal Anzeiger" het volgende op:

Salandra schijnt er in het geheel niet meer aan te denken, dat, toen Italië op het drijven van Engeland en Frankrijk tegen Turkije optrad, ook van dit voornemen Duitschland noch Oostenrijk-Hongarije op de hoogte waren gebracht. Toen moest ons zelfs duidelijk worden gemaakt, dat in dit verzuim een bijzondere attentie jegens den Driebondgenoot moest worden gezien, dien men om zijn goede betrekkingen met Turkije zoogenaamd onaangename besluiten wilde besparen.

En de Weensche „Reichspost" schrijft:

Wanneer Italië werkelijk gerechtigd was zich in zijn zedelijke gevoelens gekwetst te toonen over de voorgegeven bondsbreuk en het ontketenen van den wereldoorlog, door Oostenrijk-Hongarije, als Salandra pathetisch scheist, dan had het nooit den wensch mogen te kennen geven naar grondgebied van Oostenrijk Hongarije, maar onmiddellijk den oorlog moeten verklaren.

Er valt niets meer te verhelen of te verontschuldigen, aldus vervolgt genoemd blad. Italië dat aan onze en aan Duitschland's trouw aan het bondgenootschap zijn tegenwoordige grootheid dankt, ging, toen het ons door vijanden overvallen zag, van den Driebond naar de Tripie Entente over, verplichtte zich tot een oorlog tegen zijn bondgenooten en bereidde dien voor, terwijl het tegenover ons nog als tegenover bondgenooten handelde. De Romeinen spraken van Punische trouw; dit woord is thans verouderd, de wereld zal later van „Italiaansche trouw" spreken.

Te Berlijn werd de beslissing van het Italiaansche parlement met groote gelatenheid afgewacht. Men hoorde overal zeggen: Er is al veel te lang gesoebat. — Laten ze nu in plaats van d'Annunzio eindelijk eens hun kanonnen het woord geven.

Het „Berl. Tagebl." schrijft: Toen tegen het eind van Juli de volken voor den oorlog stonden, is aan Jules Cambon, toen Fransch gezant te Berlijn gevraagd, waarom Frankrijk zich genoodzaakt zag met Rusland samen te gaan. Cambon moet toen hebben geantwoord: „omdat wij geen Italianen zijn". Italië, dat met zijn bondgenooten niet is meegegaan, zal nu tegen hen van leer trekken, want het hoopt het van alle kanten aangevallen Oostenrijk-Hongarije den dolkstoot in den rug, die een geliefde wijze van vechten in het Zuiden is, te kunnen toebrengen. Wij zijn geen Italianen, en daarom zal Italië ook Duitschland op zijn weg vinden.

Wij gelooven niet — besluit het blad — dat het volk, 't welk onder zulke leiding en onder zoo boosaardige en gewetenlooze aansporingen zich in het geschutvuur stort, lang bevangen zal blijven in den waan, waarin men het thans heeft verstrikt. De vereenigde legers van Duitschland en Oostenrijk-Hongarije zullen er voor zorgen, dat het ontwaken bespoedigd wordt.

De Parijsche bladen noemen het besluit van Italië het natuurlijk gevolg van de vriendschappelijke politiek tusschen Italië en Frankrijk, de overeenkomsten betreffende de Middellandsche Zee, waarvoor in 1898 door Delcassé en Barrère de basis is gelegd en de ontrouw van Oostenrijk, dat in gebreke bleef de verplichtingen van zijn bondsverdrag na te komen, waardoor zijn bondgenoot gedwongen werd dit verdrag op te zeggen. Het was onvermijdelijk, dat Italië zich zou scharen aan de zijde van de naties, die voor 't recht strijden, dat op zoo misdadige wijze geschonden is door Duitschland en Oostenrijk. De moreele beteekenis van de zaak, welke de Triple Entente verdedigt, treedt door dit bewijs van adhaesie schitterend aan het licht.

De bladen wijzen er verder op, welk een bedreiging het verschijnen van 1½ millioen bewonderenswaardig geoefende manschappen op het oorlogstooneel voor Duitschland en Oostenrijk vormt en hoe tevens de economische isoleering van deze mogendheden volkomen wordt.

Volgens de „Korr. Norden" veroordeelt de groote pers in Denemarken „de heerschappij van het gepeupel in Italië, dat het land zulk een verachtelijk besluit heeft doen nemen," op de scherpste wijze. In een hoofdartikel in „Politiken" wordt gezegd: de verklaringen van den Duitschen Rijkskanselier en van graaf Tisza moeten elk koel denkend beoordeelaar hebben overtuigd van de hoogstaande en eerlijke bedoelingen der Midden-Europeesche mogendheden jegens Italië.

Aan de „Tägl. Rundschau" wordt uit Zürich gemeld, dat de stemming in Duitsch Zwitserland ernstig, doch onveranderd gunstig is voor de staten in Centraal Europa. Men gelooft niet dat het ingrijpen van Italië in strategischen zin invloed zal kunnen uitoefenen op het verloop van dezen oorlog.

In Duitsche bladen kan men velerlei beschouwingen lezen over de economische en geldelijke zwakheid van Italië, waarbij dan ten eerste wordt gewezen op de voedingsmoeilijkheden der laatste maanden die immers herhaalde malen tot oproer aanleiding gaven; voorts op de sommen gelds die Italië's luxe-paard, de Lybische kolonie, verslindt en eindelijk op den over 't geheel zwakken toestand der Italiaansche schatkist, die nog verergerd is door het ophouden van den goudstroom, welke telken jare de naar Italië reizende vreemdelingen in dat heerlijke en aan kunstschatten zoo rijke land binnen brengen. Op dit alles wordt trouwens nu niet voor 't eerst gewezen, want reeds in September van het vorige jaar schreef men uit Rome aan het „N. v. d. D." dat redenen van dezen aard de onmiddellijke deelneming der Italianen verhinderden, maar men kan immers wel aannemen, dat ook in dit opzicht voorbereidende maatregelen getroffen zijn en dat Engeland beloofd heeft ook dezen nieuwen bondgenoot financieel en economisch op de been te houden, juist zooals de rijke Britten dit met Rusland doen.

Pecksniff.

De „Times" heeft een prachtig hoofdartikel over Italië, dat „aan zijn beste natuur trouw is gebleven door het zwaard te trekken in de zaak van Europa's vrijheid".

Maar, zegt het blad, Italië zal niet alleen voor Europa vechten, het vecht ook voor zich zelf (O zoo)! Het vecht voor zijn recht om zich naar zijn ingeboren geest en rijke tradities te ontwikkelen. Het recht „om te ontkomen aan de heimelijke slavernij van het Duitschdom, dat was begonnen zijn edelste gaven te knechten en te benevelen". In het Duitsche plan lag het, Italië te maken „tot een commercieele en politieke provincie van een herboren Heilig Romeinsch Rijk van Duitsche sprake".

Na deze pracht tirade verkondigt het Britsche jingo blad dan nog de enormiteit, dat Duitschland alle moeite gedaan heeft, om een schikking tusschen Oostenrijk en Italië te beletten! Terwijl de heele wereld weet, dat juist het omgekeerde het geval is geweest.

Maar op een leugen meer of minder komt het bij de „Times" niet aan.

De Italiaansche weermacht.

Het leger. In Italië bestaat algemeene dienstplicht. De geheele duur van den dienstplicht, welke op 20-jarigen leeftijd begint, bedraagt 19 jaar. Elke lichting wordt in 3 categoriën verdeeld; de eerste wordt bij het staande leger ingedeeld; de tweede eveneens, doch zonder bepaalden datum van opkomst en de derde welke is vrijgesteld van actieven dienst, bij de territoriale militie. De tweede categorie vormt de aanvullingstroepen. Voor alle wapenen bedraagt de dienstijd bij het staande leger twee jaar, daarna worden de soldaten ingedeeld bij de reserve en blijven daarbij, totdat zij in het geheel acht jaar hebben gediend. Daarna volgt een dienstijd van 4 jaar bij de mobile militie, gevolgd door 7 jaar bij de territoriale militie. De militaire dienstijd eindigt dus op 39-jarigen leeftijd.

In Italië worden bij elk regiment recruten uit alle deelen van het land ingedeeld en de troepen wisselen elke 4 jaar bij brigades tegelijk van standplaats. Een regeling is getroffen, waardoor een minete de helft der reservisten tevoren heeft gediend bij de afdeeling, waarin zij bij de mobilisatie geplaatst wordt.

Het veldleger bestaat uit 12 legerkorpsen en 3 cavalerie-divisies. Een legerkorps bestaat uit 2 divisies, uitgezonderd het 9e korps, in het district Rome, waaraan een derde divisie is toegevoegd. Een divisie telt 2 brigades infanterie, 2 regimenten met 3 bataljons elk, en een regiment veldartillerie (5 batterijen).

Een divisie telt op oorlogssterkte 14.156 officieren en manschappen, 1399 paarden en 30 kanonnen. Bij een legercorps behooren nog een regiment veldartillerie met 6 batterijen van 6 kanonnen, 2 of 3 zware batterijen, een regiment cavalerie en een regiment Bersaglieri.

Een cavaleriedivisie bestaat uit 2 brigades van 2 regimenten en 2 batterijen.

Elk regiment Bersaglieri (lichte infanterie) bestaat uit 3 bataljons infanterie en 1 bataljon wielrijders, welke laatsten dienen als aanvulling van de cavalerie.

De Alpini zijn grenstroepen, speciaal georganiseerd tot verdediging der naar Italië leidende bergpassen; zij bestaan uit 8 regimenten (26 bataljons) Alpen-infanterie en 2 regimenten van 36 batterijen bergartillerie.

Voorts zijn er 1 regiment artillerie van 8 batterijen, 2 regimenten zware artillerie van 10 batterijen elk en 10 regimenten vestingartillerie.

De genietroepen bestaan uit 6 regimenten: 2 regimenten pioniers, 1 regiment pontonniers, 1 regiment telegrafietroepen, 1e regiment sappeurs en mineurs en 1 regiment spoorwegtroepen.

Verder bestaat een speciale luchtvaartdienst. Italië heeft zoowel luchtschepen als vliegmachines.

De carabiniers vormen een militaire politie. Zij worden uit het leger gekozen en gaan later weder bij de territoriale militie over.

De sterkte van het veldleger bedraagt ongeveer 400.000, de nominale sterkte van de mobile militie 326.000 man. De territoriale militie is zeer talrijk, doch alleen zij, die bij het leger en de mobile militie gediend hebben, zijn geheel bruikbaar.

De laatste maanden had Italië reeds ongeveer 700.000 manschappen onder de wapenen uit de lichtingen 1912, 1913, 1914 en 1915. Bij een volledig mobiliseeren kan het, door het oproepen van de lichtingen 1909, 1910 en 1911 12 legerkorpsen met 37 infanterie-